

Mk 2,23-3,6 Jednou v sobotu procházel obilím a jeho učedníci začali cestou mnout zrní z klasů. Farizeové mu řekli: „Jak to, že dělají v sobotu, co se nesmí!“ Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když měl hlad a neměl co jíst, on i ti, kdo byli s ním? Jak za velekněze Abiataru vešel do domu Božího a jedl posvátné chleby, které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i těm, kdo ho provázeli?“ A řekl jim: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou.“

Vešel opět do synagogy; a byl tam člověk s odumřelou rukou. Číhali na něj, uzdraví-li ho v sobotu, aby jej obžalovali. On řekl tomu člověku s odumřelou rukou: „Vstaň a pojď doprostřed!“ Pak se jich zeptal: „Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?“ Ale oni mlčeli. Tu se po nich rozhlédl s hněvem, zarmoucen tvrdostí jejich srdce, a řekl tomu člověku: „Zvedni ruku!“ Zvedl ji, a jeho ruka byla zase zdravá. Když farizeové vyšli ven, hned se proti němu s herodiány umlouvali, že ho zahubí.

Gn 1,31 – 2,3 Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý. Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy. Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.

I. Sedmý den

„Pomni na den sobotní, abys jej světil,“ říká prastaré pravidlo, které se dostalo mezi desítku nejdůležitějších do tak řečeného desatera. Šest dní pracovati budeš, ale dne sedmého všeho nechej, protože je to den odpočínutí našeho Boha.

Zmíněné desatero začíná třemi důležitými zásadami. Za prvé: Bůh je jen jeden. Za druhé: nepodobá se nikomu a ničemu v tomto světě, tak si ho s nikým nepopleť. Za třetí: Nesnaž se dělat dojem, že zrovna ty máš patent na Boží vůli. Ty tři zásady tvoří docela užitečné zábradlí, aby se nikdo necpal na Boží místo. Bůh je jen jeden, s nikým si ho

nepleť a sám si na něj nehraj. A hned poté následuje tady ten pokyn, ať dbáme na sedmý, odpočínkový den.

V bibli je desatero přikázání zapsáno dvakrát a tento příkaz tam má díky tomu dvě různá zdůvodnění: první mluví o šesti dnech, čímž míní Boží práci při stvoření, a sedmý den je hotovo a celé je to velmi dobré, tak si to připomínejte. Druhé zdůvodnění zní jinak: bývali jste otroci, ale Bůh vás vysvobodil – tak to mějte na paměti a braňte se každému novému zotročení. Takže: Bůh je jen jeden, s nikým si ho nepleť, sám si na něj nehraj – a pamatuj na to, co ti do života dal.

II. Jak je to s pravidly

Jednou šel Ježíš přes pole a učedníci s ním. Asi měli hlad a nepohrdli zrníčky z klasů. Na tom není nic špatného a nikdo by jim to nevyčítal, kdyby to nebylo v den, kdy se dle vžitých pravidel nemá pracovat. To jim přísní zbožní lidé vytkli. Ani na tom není nic zlého. Jen by se možná neshodli, co už je práce, a co není, a tedy co už je zakázáno, a co ne. O tom se mohou vést debaty a spory. Ježíš tu však s nimi na toto téma debatu nezapředel a uvedl místo toho příklad, kdy se David dopustil něčeho, co zakázáno nepochybně bylo. To když byl s družinou vojáků na útěku a šlo jim o život a měli hlad. Co udělal, bylo zakázáno, a přece to udělal správně.

Ježíš a učedníci v tuto chvíli na útěku nejsou a o život jim nikdo neusiluje (takže to lze jen těžko s Davidem porovnávat), ale jde o to – a to tu Ježíš říká – že člověk tu není proto, aby dodržoval pravidla, ale že je to naopak: že pravidla jsou tu proto, aby člověka chránila a vedla. Co na to opáčili ti přísní zbožní muži, to nevíme. Víme jen, co nám celé to vyprávění naznačuje: že v těch pravidlech a příkazech Boží vůle není. Jenže když na ně nebudeme dbát, není ani tam.

III. Co se dělo v kostele

Když není Boží vůle automaticky v přikázáních, která ctíme, a když není ani v tom, že je někdy nectíme, kde tedy je a jak se to pozná? O tom je

pokračování toho příběhu. Vešli do synagogy a on tam byl mezi ostatními i člověk s odumřelou rukou. Ti přísní číhali a čekali, co Ježíš udělá. Nebyla to asi otázka života a smrti a třeba by pomoc tomu člověku do zítřka počkala. Ježíš ho pozval, ať se postaví doprostřed, aby na něj bylo dobře vidět, a pak se zeptal: „Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?“

Zmínění pánové mlčeli a Ježíše štvalo, jak tvrdá jsou jejich srdce. Když tu ten muž stojí uprostřed, není to už jen teoretická debata, co se smí, a co ne, a je to konkrétně o něm. Pravidla v tuto chvíli s pomocí nepočítala – ale k čemu ho povedou, když mu nikdo nepomůže? Proto se Ježíš ptá, kam příkázání mají vést: má se v den odpočínutí jednat dobře, nebo zle? Potom řekl tomu člověku, ať tu ruku zvedne, a on to udělal.

Přísní pánové na to hleděli s nelibostí. Ne že by mu nepřáli radost, že je zdrav, ale měli obavu, jestli Ježíš nedělá z Božích pravidel a tradic holubník. A i když k Ježíšovi asi cítili sympatie, pod dojmem posledních událostí se začali domlouvat s jeho protivníky, jak se ho přece jen zbavit. Čímž se dostali někam, kam asi nechtěli. Ježíšova otázka zněla, jestli se má v den Hospodinova odpočínutí život zachraňovat, nebo utratit, a oni se teď umlouvali, že jeho život utratí. Až sem je přivedla obava, aby nikdo nešlapal po Boží vůli, a přivedla je k tomu rovnou tady v kostele a ve sváteční den. Není to hezký obrázek.

IV. O blízkém království

Desatero příkázání dostal Boží lid ve chvíli, kdy byli z nejhoršího venku (rozumí se z beznadějného otročení), jenže zjišťovali, že cíl je pořád nedostupně daleko, a říkali, že takhle si to nepředstavovali. Putovali pouští, nebralo to konce, zato věrnosti a odhodlání už se jim nedostávalo. I vystoupil tehdy Mojžíš na vysokou horu a když se vrátil, přinesl desky, na nichž bylo napsáno deset zásad, mimo jiné i ta o sedmém dni. Znamenala: Pamatuj, že si máš udělat čas a příležitost pro vyjádření vděčnosti. Bůh vám dá víc, než žádáte a než vám stačí fantazie, a

udělá to i bez vaší vděčnosti. Ta vděčnost je tu pro nás a kvůli nám: abychom si srovnali v hlavě, odkud a kam jdeme, co cestou dostáváme a k čemu je to, co děláme.

Každá generace prochází nějakou pouští – hmotnou, kulturní, duchovní, prostě nějakou. Proto jsou tu ty směrovky, jež ukazují k cíli, třeba ty zásady z Mojžíšových dob. Člověk tu však není kvůli tomu, aby se u těch směrovek hrdě fotil. Člověk je tu proto, aby prošel tou svou pouští k zemi, kterou mu Bůh slíbil. Každá generace nějakou pouští jde a nikdy není jisté, jak to dopadne. Příběh o muži s odumřelou rukou v synagoze je ilustrací, že Boží moc dokáže nevidané a nečekané rozuzlení toho, co vás trápí. Tak si udělejte čas na vděčnost, ať víte, odkud jdeme a kam, a že dnešek ještě není cíl.

Markovo vyprávění konstatuje, že je Syn člověka (rozumějme: Kristus) pánem nad předpisy. To proto, že s ním se přiblížilo Boží království a do pouště vstoupila zaslíbená země. Tomu dopřejme čas a pozornost, to za to stojí.

požehnání

Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků. Tvoje spravedlnost je jak mocné horstvo, propastná tůň nezměrná jsou tvoje soudy; zachraňuješ lidi i dobytek, Hospodine. Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože! Lidé se utíkají do stínu tvých křídel. Osvěžují se tím nejlepším z tvého domu, z potoka svých rozkoší jim napít dáváš. U tebe je pramen žití, když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo.

Boží milosrdenství sahá až k nebi, kéž se s ním neminete; a Boží věrnost dotýká se mraků, kéž zastihne a promění i vás; ať ve vás přebývá láska, jež i poušť mění v zahradu, a naděje na dobrou Boží budoucnost kéž vás neopouští.